

PROSAFE
2. července 2015

PROSAFE
Společná akce dozoru nad trhem JA 2012 – závěry
(Joint Market Surveillance Action JA2012)

Závěrečného workshopu PROSAFE dne 11. února 2015, který byl věnován ukončení společné akce dozoru nad trhem **JA2012**, se zúčastnilo 49 zástupců dozorových orgánů členských států, Evropská komise a dalších zainteresovaných stran.

Úvod

Společná akce dozoru trhu JA2012, která byla zahájena 1. ledna 2013 a probíhala po dobu 28 měsíců do 30. dubna 2015. Akce byla zaměřena na následujících 5 skupin výrobků:

- detektory CO a detektory kouře,
- šňůry a stahovací tkalouny u dětského oblečení,
- nanotechnologie v kosmetice,
- vysoké židle,
- žebříky,

a souběžně také na nezbytný vývoj řady postupů, řízení projektu a koordinačních aktivit, jak byly vynuceny v průběhu realizace projektu.

Společné dozorové akce JA2012 se zúčastnilo 31 orgánů dozoru z 24 evropských zemí - Rakousko, Belgie, Kypr, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Island, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Malta, Norsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Nizozemsko a Spojené království. Kromě toho také orgány z Turecka a Bosny - Hercegoviny jako pozorovatelé.

Hlavní výsledky

Detektory CO a detektory kouře

Dozorové orgány zkontrolovaly 81 typů detektorů CO z nichž 25 bylo podrobena dalšímu testování v akreditované laboratoři.

Náklady na testování detektorů CO a detektorů kouře byly příliš vysoké, takže se činnosti zaměřily pouze na detektory CO.

Detektory kouře jsou nyní řešeny odděleně po v rámci JA2013.

Výsledek testování - různé neshody byly nalezeny u 22 detektorů z 25 testovaných. Testování si vyžádalo velmi dlouhý čas s ohledem na sledování požadavku na dlouhodobou stabilitu vlastností detektorů po 30, 60 a 90 dnech.

Posouzení bezpečnosti detektorů CO se také ukázalo být náročným úkolem. Poprvé se projekt musel vypořádat s výrobkem který není sám o sobě nebezpečný, ale jeho vadná činnost vystavuje spotřebitele nebezpečí. To si vyžádalo vypracování nového přístupu bezpečnostními specialisty. V důsledku toho se stále ještě dokončuje posouzení rizik, ale jeden model již byl stažen z trhu a orgány jsou v jednání s hospodářskými subjekty k ostatním nevyhovujícím a rizikovým výrobkům. Účastníci dozorových činností rovněž dospěli k závěru, že detektory CO s bateriovým napájením by neměly být pokryty směrnici pro stavební výrobky, ale směrnici pro obecnou bezpečnost výrobků a u detektorů napájených ze sítě směrnici pro elektrické spotřebiče nízkého napětí (LVD).

Závěrečná technická zpráva o inspekci detektorů je v angličtině (28 str.) na webu

http://www.prosafe.org/images/Documents/JA2012/JA2012_D11.2DEFinal_Technical_Report_CO_Detectors_20150526.pdf .

Šňůry, šňůrky a utahovací tkalouny dětských oděvů

Orgány dozoru provedli 1895 inspekci a zkontrolovaly 10981 vzorků oděvů z nichž 790 (7,2%) bylo nevyhovujících. Toto procento ve srovnání s výsledky předchozích kontrol provedených v minulých letech (2008 - 2011) kdy bylo nevyhovujících 13,6% z kontrolovaných výrobků, bylo

příznivé a naznačuje, že došlo od posledních kontrol trhu k určitému zlepšení.

Přesto došlo k zákazům prodeje a zahájeno dobrovolné stažení z trhu více než poloviny výrobků u nichž byly zjištěny neshody.

Nebylo třeba pro laboratorní vyšetření, protože inspektoři byli vycvičeni k samostatnému posuzování těchto výrobků, což výrazně snížilo náklady. Tato činnost probíhala za aktivní spolupráce s pracovníky španělských celních orgánů, kteří zkontrolovali 5185 kontejnerů s dětským oblečením a odhalili 24 kontejnerů s dětským oblečením, které nesplňovalo požadavky na provedení utahovacích šňůr a tkalounů.

Závěrečná technická zpráva o inspekci výše uvedených výrobků je v angličtině (26 str.) na webu http://www.prosafe.org/images/Documents/JA2012/JA2012_D11.2CD_Final_Technical_Report_rev_20150512.pdf.

Nanotechnologie v kosmetice

Tato činnost sledovala jediný cíl - zkontrolovat na evropském trhu přítomnost kosmetických přípravků obsahujících nanomateriály. Inspekce probíhala jak u distributorů výrobků tak u osob zodpovědných, kde byly kontrolovány soubory povinné dokumentace k výrobkům. Byly provedeny laboratorní analýzy na přítomnost nanomateriálů u 85 kosmetických výrobků.

Inspekční činnost postihla širokou škálu výrobků, ale analýzy se soustředily na výrobky určené k ochraně proti slunci - pleťové krémy a tekuté prostředky. Nanomateriály byly testovány na obsah oxidu titaničitýho, oxidu zinečnatýho a oxidu křemičitýho. Pro výběr inspekčních míst byla využita databáze oznámených kosmetických výrobků (RAPEX). Celkem bylo kontrolováno 267 výrobků u distributorů a 85 u odpovědných osob. Určitý nesoulad byl zjištěn pouze v malém počtu případů, kdy složky nebyly deklarovány jako nanomateriály. Žádné sankce nebyly uplatněny.

Závěrečná technická zpráva o inspekci kosmetiky je v angličtině (29 str.) na webu http://www.prosafe.org/images/Documents/JA2012/JA2012_Final_report_nanotechnology_and_cosmetics_16_06_2015_final_clean.pdf.

Vysoké dětské židle

Tato aktivita byla součástí pokračujícího zaměření na výrobky sloužící péči o dítě, která začala již v programu JA2010. Vysoké dětské židle byly jedním z výrobků seznamu priorit pro JA2010 a po jeho přezkoumání podle výsledků získaných z průběhu inspekce byl znovu zařazen i do programu JA2012 a bezpečnostní bariéry (zábrany) byly stanoveny prioritou pro program JA2013. Bylo kontrolováno více než 400 hospodářských subjektů a zahrnovalo to kontrolu více než 240 webových stránek e-obchodů s těmito výrobky.

Kontrolní orgány odebraly 70 vzorků pro testování. Je nutné poznamenat, že u 10% těchto vzorků byly náklady na testování hrazeny dozorovými orgány členských zemí.

Z výsledků testování a kontroly je možné zobecnit, že informace o výrobku a označování bezpečnostními symboly byli velmi bídny. U 17% všech testovaných vzorků se vyskytovala vážná bezpečnostní rizika (13% s vysokým rizikem, 24% se středním rizikem a 13% s nízkým rizikem). Výsledkem bylo 12 oznámení do systému RAPEX což podstatně zvýšilo rizikovost těchto výrobků v systému RAPEX v průběhu roku 2014 (17 oznámení v průběhu roku 2014 ve srovnání s 3 v každém ze tří předchozích let).

Závěrečná technická zpráva o inspekci vysokých dětských židlí je v angličtině (65 str.) na webu http://www.prosafe.org/images/Documents/JA2012/Final_AggregateTechnical_Report-CCA-27-01-2015.pdf.

Žebříky

Inspekční činnosti byly zaměřeny na méně konvenční typy žebříků – výsuvné (teleskopické) a různé varianty skládacích žebříků. Tato aktivita navazovala na program JA2010, který byl zaměřen spíše na konvenční typy žebříků, ale v průběhu inspekce dospěl koordinátor k rozhodnutí, že je třeba při dalších inspekčních činnostech věnovat větší pozornost spíše novějším typům žebříků a jejich variantám.

Zkouškám bylo podrobena 9 typů teleskopických žebříků a 9 typů skládacích žebříků. V případě, že stávající normy (EN 131) neposkytovaly oporu pro adekvátní zkoušky, byly potřebné zkušební postupy vyvinuty podle zkušeností z testování žebříků v programu JA2010. Soubor zkoušek představoval především ověření podstatných konstrukčních vlastností žebříků jako jsou pevnost, tuhost (kroucení) a odolnost proti skluzu na podložce. Žádný typ žebříku neprošel bez výhrad kompletním testovacím programem. Nedostatky jednotlivých zkoušených žebříků byly podrobeny posouzení jejich nebezpečnosti. U 40% testovaných modelů bylo konstatováno vážné nebezpečí. To je ve srovnání s výsledky testování v programu JA2010

(nebyla zjištěna žádná vážná rizika) bylo konstatováno podstatné zhoršení bezpečnostní úrovně kontrolovaných výrobků.

Tato zjištění si vynutila 2 oznámení do systému RAPEX s upozorněním na nebezpečné typy žebříků a 10 nápravných opatření, která probíhají s odpovědnými hospodářskými subjekty (výrobci, distributoři). Dalším výsledkem inspekce jsou zjištění týkající se pochybností o aktuálnosti zkušební normy EN131. Tyto informace byly podstoupeny Komisi a Technickému výboru CEN. Mimoto byl výklad výsledků hodnotících nebezpečnost výrobků spíše méně přísný u těch žebříků, které představovaly vysoké nebezpečí. Bylo vnímáno že u konkrétního žebříku u kterého bylo konstatováno určité riziko u více zkoušek, může takový výrobek představovat větší (skryté) nebezpečí než výrobek u kterého bylo při jedné konkrétní zkoušce konstatováno vážné riziko. Zde byl značný zájem o součinnost i ze zemí mimo Evropu.

Závěrečná technická zpráva o inspekci žebříků je v anličtině (16 str.) na webu

http://www.prosafe.org/images/Documents/JA2012/JA2012_D11_2LD_Final_Technical_Report_Ladders.pdf.

Upozornění!

Výše uvedená zjištění u všech 5 kategorií výrobků vychází z inspekci provedených na vzorcích výrobků z trhů v zúčastněných zemích. Jako v každé běžné činnosti dozoru nad trhem, výsledky představují cílené úsilí, kterým se kontrolní orgány zavazují k identifikaci nebezpečných výrobků. Zjištění nedávají statisticky platný obraz situace na trhu. Vzorky výrobků byly testovány v akreditovaných laboratořích. Testy výrobků se zaměřily především na plnění požadavků na bezpečnost, které mají největší dopad na bezpečnost spotřebitelů.
